

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.III.32/2015/8. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2015. évi október hó 13. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A másodfokú bíróság a halált okozó testi sértés büntette miatt **vádlott**ellen indult büntetőügyben a Pécsi Törvényszék 12.B.287/2014/57. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Pécsi Törvényszék a 2015. évi április hó 15. napján kelt 12.B.287/2014/57. számú ítéletével vádlottat a Btk.164.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés II. fordulata szerint minősülő testi sértés büntette miatt 3 év szabadságvesztésre és 3 év közügyek gyakorlásától eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Elrendelte a Miskolci Városi Bíróság 38.B.4441/2009/17. számú ítéletével kiszabott és próbaidőre felfüggesztett 1 év 11 hónap börtön végrehajtását. Rendelkezett továbbá a bűnjelekről és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére súlyosítás végett, a vádlott és védője pedig felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelenlévő képviselője útján az ügyészi fellebbezést változatlan tartalommal fenntartotta.

A nyilvános ülésen a védő a felmentésre irányuló fellebbezését fenntartotta azzal, hogy másodlagosan - megalapozatlanság okából - az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére is indítványt tett.

A bejelentett fellebbezések nem alaposak.

A kölcsönösen bejelentett jogorvoslati kérelmek alapján a másodfokú bíróság a Be.348.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírált. Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok maradéktalan megtartásával, a szükséges körben folytatta le. Ennek során megvizsgálta és értékelte azokat a bizonyítékokat, amelyek a múltbeli események megnyugtató tisztázásához szükségesek voltak. Ezeknek a bizonyítékoknak a részletes, a logika szabályainak is megfelelő, meggyőző értékelésével adott számot ténymegállapításairól, köztük a vádlotti védekezés elvetésének okairól.

A megállapított tényállás alapvetően hiánytalan és teljes, annak kiegészítésére mindössze a sértett életkora vonatkozásában volt szükség. E körben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjában írtakra - az iratok tartalma alapján azzal egészítette ki, hogy a sértett 1985. május 15. napján született (*sértett-tanú kihallgatásáról készült jegyzőkönyv nyomozati iratok 243. oldala*).

Az ekként kiegészített tényállás mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a vádlott védekezésével szemben álló részében is a bizonyítékok indokolt, okszerű mérlegelésén alapul. Ezért az a Be.352.§ (2) bekezdése alapján irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

A bizonyítékok értékelésével összefüggésben anélkül, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság mindenben helytálló érvelését megismételné, az alábbiakat szükséges kiemelni:

A széleskörűen lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges és lehetséges mértékben felderítette, az a részletekre és a konkrét cselekményt megelőző személyi körülményekre is kiterjedően maradéktalanul feltárt.

Az ügy sajátossága volt, hogy az abban szereplő személyek közötti viszonyok feltárása is jelentőséggel bírt, így indokolt volt annak a tényállásban történő részletes rögzítése, tekintettel arra, hogy a tanúk, valamint a vádlott vallomásának megfelelő értékelésére is ezen viszonyrendszerrel összefüggésben kerülhetett sor.

Kétségtelen, hogy az elkövetési magatartás egy rövid szóváltást követő és rövid időn belül lezajló, mindösszesen két ütésből álló cselekmény. Ennek a rögzítése a tényállásban azonban maradéktalanul megtörtént. Nem alapos tehát az a védelmi álláspont, amely szerint az előzmények részletessége mellett a vádlott cselekvőségének leírása során a tényállás hiányosnak tekinthető. Ellenkezőleg, a tényállás hiánytalanul tartalmazta, hogy a vádlott hány darab, milyen erejű és merre irányuló ütésével okozati összefüggésben esett a sértett hanyatt, és ennek következtében milyen sérüléseket szenvedett, amelyek végül a halálához vezettek.

A vádlott a bűnösségét következetesen tagadta, az egyes vallomásaiban azonban a sértett elesésének körülményeire eltérően nyilatkozott. Első gyanúsított kihallgatásán még azt adta elő, hogy dulakodtak a sértettel, amelynek során lehet, hogy ellökte és ezt a lökést nézhette tanú 5 ütésnek. A tanúval történt szembesítése során úgy nyilatkozott, hogy a dulakodás során a kezének nekiesett, nekidőlt a sértett és ezáltal eshetett el. Szándékosan nem ütötte és nem lökte meg a sértettet, esetleg meglökte, de nem szándékosan. Majd akként pontosította a vallomását, hogy a dulakodás alatt nem tettelegességet, inkább vitatkozást értett. A fentieknek ellentmond a tárgyaláson tett vallomása, amely szerint már egyáltalán nem ért a sértetthez, aki éppen akkor esett el, amikor ő felemelte a kezét a vitájuk közben. Hivatkozott arra is, hogy a sértett korábban is folyamatosan esett-kelt, következtetésképpen máskor is beverhette a fejét. Vallomása megváltoztatásának a vádlott nem adta elfogadható indokát.

A vádlott védekezését az elsőfokú bíróság az alábbiak okán helyesen vetette el.

A bűncselekményt közvetlenül észlelte az eseményektől egy-két méterre álló tanú 5, aki az eljárás során többször részletes vallomást tett és a vádlottal való szembesítése során is fenntartotta az általa elmondottakat. Az események lényegét érintően a tanú következetes volt, szavahihetőségét erősítette az is, hogy a vallomásai között fennállott kisebb eltérésekre logikus magyarázatot adott.

Tanú 5vallomását támasztja alá a vádlotti védekezéssel szemben **tanú 6** vallomása, amelyben megerősítette, hogy közvetlenül a sértett elesését követően a vádlott szemére vetette, hogy „lecsapta” a sértettet. Szintén a tanú vallomását igazolja az Országos Mentőszolgálat értesítéséről készült hangfelvétel és tanú 4 vallomása is. Hangsúlyozandó továbbá, hogy tanú 5 a sértettel fennállott szerelmi kapcsolata ellenére túlzásoktól, a vádlott felé irányuló indulattól mentesen tette meg vallomásait, sőt maga is úgy nyilatkozott, hogy nem gondolja, hogy szándékosan okozott volna ilyen súlyos sérüléseket a vádlott a sértettnek. Megállapítható volt, hogy a tanúnak semmilyen módon nem állt érdekében, hogy a vádlottal szemben valótlan állítson.

Igazságügyi orvosszakértői eszközökkel az elesés okát tisztázni nem lehetett, az orvosszakértői vélemények nem cáfolták, de nem is erősítették meg a tanú 5 által elmondottakat. Ugyanakkor az egyértelműen megállapítható volt, hogy nem több, kisebb, esetlegesen korábbi elesésből, hanem a konkrétan vád tárgyává tett cselekmény következtében történt hanyatt esésből származott a sértett halálához vezető sérülés.

A védelem álláspontja szerint az elsőfokú bíróság részére rendelkezésre álló bizonyítékok nem voltak elegendőek a tényállás megállapításához. A védő szerint bizonyítási kísérlet lefolytatása is szükséges lett volna annak tisztázása végett, hogy tanú 5 észlelhette-e pontosan a történeteket.

A másodfokú bíróság ezzel az állásponttal nem értett egyet. A tanú térbeli helyzete az események során teljes mértékben tisztázott volt, azt a vádlottal és a még jelenlévő tanú 3-al egyezően adták elő. A helyszínről ezen túl rendelkezésre állnak fényképfelvételek is. A vádlottól és a sértettől legfeljebb két méter távolságra álló tanú észlelését akadályozó tényezőre semmilyen adat nem merült fel.

Alaptalan volt tehát az a védői hivatkozás, amely a bizonyítási kísérlet elmaradásában látta az ítéleti tényállás megalapozatlanságát. Annak lefolytatásától a jelenleginél nagyobb fokú bizonyosság objektíve nem nyerhető a bűncselekmény mikénti bekövetkezéséről.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy tanú kihallgatásáról jelentés nem készíthető és a jelentés tartalma egy tanú nyilatkozatát illetően nem vehető figyelembe. Ez értelemszerűen irányadó arra is, hogy a jelentést készítő rendőröket sem lehet azzal kapcsolatban tanúként kihallgatni, hogy a tanú nekik a tanúvallomás bizonyítékként történő értékeléséhez szükséges figyelmeztetések nélkül mit mondott el.

A büntetőeljárás során a nyomozó hatóságnak vallomásokat - mint bizonyítási eszközt - kihallgatás révén kell megszereznie. Olyan eljárási cselekmények keretében tehát, amikor a terhelt és a tanúk figyelmeztetésére vonatkozó garanciális jellegű szabályok maradéktalanul érvényesülnek. A helyszínen intézkedő hivatalos személyek részéről akár a terhelt, akár a tanúk cselekményt érintő kikérdezése ugyanis tartalmilag kihallgatásnak tekinthető, anélkül azonban, hogy ennek garanciális szabályai - mindenekelőtt a Be.82.§ (2) és 85.§ (3) bekezdés, valamint a Be.117.§ (2) bekezdésében írt figyelmeztetési kötelezettségek - érvényesültek volna.

Így a védelem e rendőrök tanúkénti kihallgatásának mellőzését sérelmező hivatkozása sem volt alapos.

A vádlott védője a fenti hivatkozásokkal azt kívánta alátámasztani, hogy a bizonyítékok értékelése körében az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy az ítélet emiatt felülbírálatra alkalmatlan. A fentiekben kifejtettek szerint ezzel szemben a bizonyítékok értékelése körében a bíróság indokolása nemcsak hiánytalan, de az mindenben helytálló is volt.

Helyesen járt el ugyanis az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott védekezésével ellentétben tanú 5 vallomására, és az azt alátámasztó bizonyítékokra alapította a tényállását.

Következtetésképpen sem a felmentésre irányuló, sem a tényállás felderítetlenségére hivatkozó, és ezen keresztül a megalapozatlanság okán hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezés nem vezethetett eredményre.

E tényállásból az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére. A cselekmény minősítése is mindenben megfelel a büntető anyagi jogszabályban foglaltaknak.

A vádlott sértett felé irányuló kétszeri ütése testi sértésre, eshetőleges szándékra utalt. Kétségtelen tény, hogy a sértett hosszabb idő elteltével egy nem szokványos komplikáció következtében hunyt el, azonban a halálos eredményhez vezető okfolyamatot semmi nem szakította meg, az egyértelműen a vádlott magatartásának a távoli következménye.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a halál tekintetében a vádlottat hanyag gondatlanság terheli, hiszen a halálos eredmény bekövetkezésének a lehetőségét azért nem látta előre, mert a tőle elvárható körütekintést elmulasztotta akkor, amikor az erősen ittas vádlottat, akinek részegsége általa tudott módon az egyensúlyérzékére is kihatott, az aszfaltozott útesten megütötte. Amennyiben a korábban betegszállítóként is dolgozó személy a cselekményét átgondolja, fel kellett volna merülnie a tudatában annak a lehetőségnek, hogy az ittas sértett az ütések hatására eleshet, a fejét beütheti és az nála akár halálos sérülést is okozhat.

A büntetés kiszabását meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel és a feltárt körülményeket a súlyuknak megfelelően értékelte.

Alaptalan volt az ügyészi álláspont, amely szerint a tudatos gondatlanság és a vádlott előélete, mint súlyosító körülmények miatt az elsőfokú bíróság eltúlzott jelentőséget tulajdonított az enyhítő körülményeknek. A vádlott cselekményét a fent kifejtettek szerint hanyag gondatlansággal követte el, ekként a tudatos gondatlanság súlyosító körülményként nyilvánvalóan nem értékelhető. Büntetett előéletének nyomatékát pedig csökkenti, hogy - elmondásának megfelelően - megfigyelhető életvezetésében az a pozitív változás, amely szerint korábbi bűnelkövetői életmódját megváltoztatva a 2010. évi legutóbbi elítélése óta törvénytisztelő életmódot folytatott.

Jelentőséget tulajdonított a másodfokú bíróság annak is, hogy a vádlott korábbi cselekményei között nem volt erőszakos jellegű bűncselekmény. Ugyanakkor helyesen értékelte nagy nyomatékkal enyhítő körülményként az elsőfokú bíróság a sértetti közrehatást.

A bünteteskiszabás körében irányadó fenti körülményeket is figyelembe véve helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott esetében a büntetés Btk.79.§-ában meghatározott céljai eléréséhez szabadságvesztés-büntetés kiszabása szükséges. Egyetértett a másodfokú bíróság a kiszabott szabadságvesztés-büntetésnek a büntetési tételkeret alsó határához közeli mértékével is, amely megfelel a cselekmény konkrét társadalomra veszélyességének és az enyhítő körülmények különös nyomatékának is.

Az elkövetett cselekmény jellegére tekintettel alapos volt az elsőfokú bíróság azon megállapítása is, amely szerint a vádlott a közügyek gyakorlására méltatlan és megfelelőnek találta a másodfokú bíróság a mellékbüntetés főbüntetés tartamához igazodó mértékét is.

A büntetés súlyosítására irányuló fellebbezés tehát eredményre nem vezethetett.

Miután az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezései is törvényesek voltak, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokainál fogva a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

P é c s, 2015. október 13.

Dr.Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr.Bencze Beáta s.k. előadó bíró, Dr. Túri Tamás s.k. bíró

A Pécsi Törvényszék 12.B.287/2014/57. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.III.32/2015/8. számú végzésével a 2015. évi október hó 13. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Dr.Tóth Sándor s.k.
a tanács elnöke